

УДК 657.1:658.012:330.14

ББК У9(4Укр)212я43+У052(4Укр)я43

О 176

О 176 **Тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції “Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства”.** – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 236 с.
ISBN 978-617-607-646-9

Викладено матеріали, розглянуті на пленарному засіданні та секціях: “Сучасний стан та проблеми обліково-аналітичного забезпечення системи менеджменту підприємства”, “Уніфікація обліково-аналітичних процедур: міжнародний досвід та вітчизняна практика”, “Організаційно-методичні аспекти підготовки обліково-аналітичних працівників та підвищення їх кваліфікації”, “Інформаційні системи і технології в системі обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства”, “Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку”. Матеріалами розкрито проблемні питання та шляхи вирішення у предметних сферах знань з теорії обліку, аналізу й аудиту, практичного досвіду застосування обліково-аналітичного інструментарію в системі менеджменту підприємства, результати вітчизняних та іноземних тематичних наукових досліджень.

Матеріали становлять інтерес і можуть бути корисними для широкої наукової громадськості, керівників підприємств та державних установ, викладачів економічних дисциплін і фахівців з обліку, аналізу і аудиту, слухачів системи підвищення кваліфікації, студентів вищих навчальних закладів.

УДК 657.1:658.012:330.14
ББК У9(4Укр)212я43+У052(4Укр)я43

*Матеріали подано в авторській редакції
Відповідальний за випуск А.Г. Загородній*

ISBN 978-617-607-646-9

© Національний університет
“Львівська політехніка”, 2014

ЗМІСТ

Адамів М.Є. Класифікація інформаційних джерел для здійснення антисипативного управління на підприємствах.....	5
Адамів М.Є., Петришин Н.Я. Методичні положення з ідентифікування стану антисипативного управління на підприємствах.....	6
Аніловська Г.Я. Обліково-аналітичне забезпечення менеджменту безпеки підприємства.....	7
Бабінська С.Я. Вплив асиметрії інформації на прийняття управлінських рішень.....	9
Бала Р.Д., Тарнавський М.І. Переваги аутстафінгового співробітництва в управлінні персоналом обліково-аналітичних підрозділів	10
Балахонова О.В. Реорганізація соціальної сфери на підприємстві.....	11
Бандура З.Л., Семенюк Л.В. Роль обліково-аналітичної інформації при виборі оптимального розміщення мереж закладів ресторанного господарства на автошляхах України	13
Березюк Г.О. Стан фінансування соціальних інвестицій в Україні.....	14
Бойчук Т.М. Організація внутрішнього контролю витрат періоду.....	16
Бондар М.І., Бондар Т.А. Система внутрішнього фінансового моніторингу в аудиторській фірмі	18
Бондар Т.Л. Фактори формування витрат на забезпечення якості лікєро-горілкової продукції на бізнес-процесах	20
Брагинец А.Н. Место моніторингу в системі функцій менеджменту.....	22
Бруханський Р.Ф. Необхідність розвитку стратегічного управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах.....	23
Бучко Н.В. Організаційно-методичні аспекти внутрішнього контролю прокатного фонду підприємства.....	25
Верига Ю.А. Розрахунки векселями: сучасний стан та перспективи застосування.....	26
Верига Ю.А., Кулик В.А. Інвентаризація в умовах застосування комп'ютерних технологій.....	28
Височан О.О. Особливості формування бюджету витрат на підготовку та освоєння виробництва нової продукції	29
Височан О.С. Методична конфігурація обліку витрат на перевезення в собівартості туристичного продукту	31
Вінярська М.Р. Сутність електронних грошей, їх переваги та недоліки	32
Войцеховська В.В., Симак А.В. Екологічний облік на підприємствах та міжнародні стандарти фінансової звітності	34
Воляник Г.М. Підготовка обліково-аналітичних працівників у сучасних умовах.....	35
Воронко Р. М. Принципи внутрішньогосподарського контролю	36
Воскресенська Т.І. Критерії формування інформаційно-аналітичної системи підтримки прийняття управлінських рішень підприємства.....	38
Воськало В.І., Воськало Н.М. Вимоги до фінансової звітності суб'єктів державного сектору відповідно до міжнародних та національних стандартів обліку	39

Как видно из рисунка 1, бухгалтерский учет направлен на измерение стоимостных свойств, главным функционально-образующим звеном, которого является капитал. Мониторинг – направлен на измерение прочих свойств. Анализ на выяснения факторов и механизма изменения свойств. Оценка (обобщение) на построение целостной картины предприятия.

Таким образом, вместе с А. Гамильтоном Черч, мы находим очень похожим систему восприятия человека и систему «восприятия», существующую в современном менеджменте. Именно восприятие большего количества свойств управляемого предприятия делает работу управляющих более успешной. Поскольку незнание свойств предприятия не освобождает от последствий.

Наши изыскания [6] показывают, что именно в контексте построения правильного восприятия совокупности свойств предприятия, а так же исторического хода развития функции мониторинг, актуальными и перспективными являются исследования касающиеся построения системы мониторинга совокупности свойств предприятия.

1. Church, A. H. *The science and practice of management* / A. Hamilton Church. – New York. – 1918. – 535 с. [Электронный ресурс] URL http://openlibrary.org/books/OL24601473M/The_science_and_practice_of_management (дата обращения 05.12.13).

2. Брагинец А.Н. Восприятие как функция менеджмента / А.Н. Брагинец // *Вісник одеського національного університету. Серія : Економіка. Т. 19. Вип. 2/3. – 2014. – С. 29-34.*

3. Брагинец А.Н. Концепция управления свойствами предприятия: принципы, элементы, перспективы развития / А.Н. Брагинец // *Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Економічні науки. – 2014. – № 59. – С. 37-46.*

4. Брагинец А.Н. Предприятие как объект с совокупностью свойств [Электронный ресурс] / А.Н. Брагинец // *Ефективна економіка – 2014. – № 3. – Режим доступу до журналу: www.econotyu.nauka.com.ua.*

5. Брагинец А.Н. Построение общего терминологического подхода к понятиям «адаптивность», «активность», «конкурентоспособность», «экономическая устойчивость», «экономическая безопасность» / А.Н. Брагинец // *Актуальні проблеми економіки. – №7. – 2014. – С. 14-22.*

6. Брагинец А.Н. Мониторинг как метод управления предприятием: исторические вехи и предвидение дальнейшего развития / А.Н. Брагинец // *Економіка и підприємництво. – 2013. – № 12-3 (41-3). – С. 473-478.*

Р.Ф. Бруханський

Тернопільський національний економічний університет

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Облікова система, як одна із функціонально забезпечуючих підсистем інформаційної системи підприємства, орієнтована на задоволення мінливих потреб користувачів інформації. Зі зміною інформаційних запитів користувачів, для того, щоб облікова система підприємства забезпечувала прийняття управлінських рішень та для забезпечення контролю за їх виконанням до складу технології обробки облікових даних і засобів їх представлення повинні вноситись адекватні зміни. Внесення таких змін на методичному рівні організації облікової системи дозволить одержувати релевантний інформаційний продукт у вигляді бухгалтерської звітності.

Обліковою підсистемою, відносно якої майже відсутні законодавчі, нормативні та рекомендаційні матеріали, функціонування якої регулюється в рамках внутрішньо розробленої облікової політики і яка повинна забезпечити адаптацію до змін факторів зовнішнього середовища, є управлінський облік. Відповідно, поява нових інформаційних запитів виступає основною рушійною силою подальшого розвитку і удосконалення системи управлінського обліку на сільськогоспо-

дарських підприємствах з метою забезпечення пріоритетності його ролі в якості основного інформаційного джерела при прийнятті управлінських рішень.

В сучасних умовах, що характеризуються розвитком і появою нових видів корпоративних утворень, формуванням міжнародних сировинних ринків та ринків капіталу, появою глобальних фінансових механізмів інвестування і кредитування система управлінського обліку потребує адекватної трансформації на основі врахування наслідків цих змін та їх впливу на фактори побудови національних облікових систем. За таких умов побудова і реалізація ефективної стратегії на базі обліково-аналітичного забезпечення стає основним фактором в забезпеченні конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств.

Про необхідність врахування таких змін наголошує цілий ряд дослідників-обліковців. Як відмічає Н.І. Чупахіна, особливу актуальність в даний момент для підприємств агропромислового комплексу набувають методики, що сприяють стратегічному управлінню затратами, а однією з основних передумов, що визначає розвиток системи управлінського обліку, є підтримка стратегічного розвитку і планування [3, с. 13-14]. На думку проф. Л.Н. Усенко та З.В. Удалової проблеми вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління сільськогосподарськими організаціями нерозривно пов'язані з використанням в рамках обліково-аналітичної системи стратегічного управлінського обліку [2]. Таким чином, на сьогодні можна констатувати, що розвиток управлінського обліку в напрямі забезпечення його відповідності потребам стратегічного управління є закономірною тенденцією подальшого розвитку системи інформаційного забезпечення управління, що передбачає необхідність впровадження облікових інновацій для розробки нових методологічних засобів обробки облікових даних. Це зумовлює необхідність побудови системи стратегічного управлінського обліку, основним призначенням якої є забезпечення нестандартизованих запитів в інформації стратегічного характеру для прийняття управлінських рішень, яка б враховувала особливості діяльності сільськогосподарських підприємств та функціонування агропромислового комплексу в цілому.

На сьогодні існує значна кількість факторів, які перешкоджають впровадженню систем стратегічного управлінського обліку на вітчизняних сільськогосподарських підприємствах. Однак, в деяких випадках окремі елементи стратегічного обліку впроваджуються в практичну діяльність великих агрохолдингів (наприклад, "Danone", "Мрія Агрохолдинг", "Sintal Agriculture") у зв'язку із використанням комплексних систем стратегічного управління, зокрема, системи збалансованих показників (BSC). В той же час, беззаперечним є той факт, що впровадження систем стратегічного обліку як складової системи стратегічного управління сільськогосподарських підприємств якісно покращує роботу працівників вищого управлінського рівня та дозволяє налагодити функціонування дієвої системи стратегічного аналізу та контролю. Про це свідчить як популяризація досвіду застосування системи збалансованих показників у зарубіжних сільськогосподарських підприємствах на фахових конференціях (наприклад, IV-та Міжнародна конференція "Ефективне управління великими агрокомпаніями: організація та стратегія", що проводилась Асоціацією "Український клуб аграрного бізнесу" та Інститутом аграрного розвитку в країнах Центральної та Східної Європи [1]), так і результати успішного впровадження даної системи в російських агрохолдингах (ГК "Тріо", ЗАТ "Коченівська птахофабрика", "ABI Product" тощо).

Таким чином, в сучасних умовах внаслідок виокремлення стратегічного управлінського обліку в повноцінний напрям розвитку управлінського обліку зі своїм предметом та методологічним інструментарієм значна кількість сучасних дослідників (А. Бхімані, М. Бромвіч, К. Друрі, К. Сіммондз, С.П. Суворова, К. Уорд та ін.) констатують зміну його змістовного наповнення, трансформацію його фундаментальних засад та переорієнтацію цілей впровадження на підприємстві. З іншого боку, з'являються конкретні приклади успішного впровадження елементів системи стратегічного обліку в аграрних підприємствах, що в цілому зумовлює необхідність проведення глибоких наукових досліджень в даному напрямі, які б враховували особливості діяльності сільськогосподарських підприємств.

1. Лунд М. Збалансована система показників для сільськогосподарських підприємств: досвід Данії // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://latifundist.com/blog/read/390-effektivnoe-upravlenie-krupnymi-agrokompaniyami-onlajn-translyatsiya>.

2. Усенко Л.Н. Совершенствование учетно-аналитического обеспечения управления сельскохозяйственными организациями на основе применения стратегического управленческого учета / Усенко Л.Н., Удалова З.В. // *Электронный ресурс*. – Режим доступа: <http://dis.ru/library/701/28106/>

3. Чупахина Н.И. *Методология управленческого учета в агрохолдингах* / Н.И. Чупахина. Автореф. дис... на соиск. уч. степ. д.э.н. по спец. 08.00.12 – “Бухгалтерский учет, статистика”. – Москва, 2010. – 47 с.

Н.В. Бучко

Львівська комерційна академія

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПРОКАТНОГО ФОНДУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарювання ефективно управління діяльністю підприємств, що займаються прокатом майна, як і будь-яких інших, потребує налагодженого та дієвого механізму внутрішнього контролю. Загалом функціонування системи внутрішнього контролю зводиться до мінімізації різного роду ризиків, які можуть виникати в результаті окремих бізнес-процесів. Однак, як свідчать результати досліджень, питання організації та методики внутрішнього контролю майна, призначеного для видачі на прокат, залишається проблематичним.

На досліджуваних підприємствах система внутрішнього контролю повинна забезпечити насамперед збереження, підтримання в працездатному стані, раціональне використання та повернення у встановлені терміни предметів прокатного фонду; дотримання законодавчих вимог; попередження (унікнення) порушень, відхилень і зловживань; підготовку достовірної та своєчасної інформації про фактичну наявність і рух досліджуваних активів для прийняття управлінських рішень.

Предмети прокату і кожна господарська операція, пов'язана з ними, являються об'єктом внутрішнього контролю. Дані про об'єкт контролю з визначеним ступенем деталізації надходять з первинних і зведених бухгалтерських документів, реєстрів кількісного та вартісного обліку, договорів прокату майна й інших джерел, які формують інформаційне забезпечення системи внутрішнього контролю операцій з предметами прокатного фонду підприємства.

З метою належної організації внутрішнього контролю за предметами прокату насамперед доцільно створити умови для нормального їх зберігання на складах, в пунктах прокату та при передачі клієнтам – споживачам послуг прокату. Необхідно чітко розподілити посадові обов'язки між суб'єктами внутрішнього контролю. Зокрема, до повноважень матеріально-відповідальних осіб належить контроль за надходженням, збереженням і видачею в прокат майна шляхом повного та своєчасного оформлення цих операцій. Вони також відповідальні за маркування предметів прокатного фонду підприємства. На бухгалтерію покладено обов'язок контролю якості вхідної інформації про предмети прокату, тобто заповнення первинної документації. Управлінський персонал контролює вчасне оновлення прокатного фонду в розрізі асортиментних груп, порядок списання та ефективність використання предметів прокату, основним показником якої є оборотність даних предметів.

Методика внутрішнього контролю законності, достовірності та доцільності операцій з предметами прокату залежить від етапу його проведення: попередній, поточний та наступний. Тому цілком логічно, що використовуватимуться різні методи та прийоми контролю. Розпочинати необхідно з документального контролю операцій з предметами прокатного фонду, який полягає в перевірці правильності оформлення і відповідності вимогам чинної нормативно-правової бази договорів прокату, своєчасності та повноти відображення цих операцій в первинних документах і облікових реєстрах. Здійснення фактичного контролю має певні особливості, що пов'язано з групою предметів, які перебувають в прокаті. Фактичний контроль дає можливість оцінити фактичну